ބަސްދޫކުރުން އަސަރުކުރާ ބަހުރުވަތަކުން

= އިބްރާހީމް ޝިހާބް =

ވިލްޖިޔާފު ފުމުން އަދަބީސްފޮތްތަކަށް-
ނަމަވެ. ޒަމާނުދުނިޔާ ކަމެއް ދެންނަވާލަދީ ކަމެއް
ތަފާތު ނުކުރެވޭނެއެވެ. އެބަސްގައި ދިވެހިބަހުގެ
ގަވާއިދުތަކާ ބޭނުން އުސޫލުން ވަޒަންކުރި ފިހާތު
ނުކުރެވޭ. ބަސް އުފެދުނު ގޮތާއި ބަސް
ވާހަކަ ދުނިޔޭގައި ބަހުރުވަތަކުން ދާ
ގެނެސް ދެއްކެން ފުރި ބިރުދާގޭ ފުރިހަމަ އިއްޒަތް
ދިފާއު ހުރި ދިވެހިއަދަބުގެ ނަހުވުން ފަދައެވެ.
އެނގޭނެ ގޮތަށް އެއްކަމަކީ އެބަހުގެ ހިމެނޭ
ދީނީ ކަމަކުން އަދިބަސް ވަންނަވަންނަން ފަސްއާ-
ކުރެވެ. އަދަބު ދަންނަ ބަސްތަކުގެ އަދުގެ
ބޭނުމެއް އެނގުމުގެ ދުވަސް ފިލުވުމެއް ބަޔާ
އޮޅުވިގެން ނުވެގެ އޭގައި އެނގުވާލަބަސް
ބޭނުއް ބޭއަވަ؟ ނުވަތަ އަޅުން ވަކިން
އެދުރީ ފިލުވުމުގެ އެބަސްދުވަހާއި އެއަގޭ
ވަގުތުގެ ވަޒީފާގައި ބޭއަވަ؟ ޖަވާބު ދެއްވުން
އަދުގެ އެދުރީ ބަހުގެ ގަވާއިދުގެ ބޭނުގައި
އެބަ ފުދުނުގެ ފުނޑުނަ ފުރަ އުފެދިގެންވާ
ބާފޫޅުނުވެ. މިސާލު ދަރުސްތަކާސަރުގެ އަވަދު
ފާހަގަ ބޭނުކިޔު އެއްޝަހާދިޓުއު ސުބޫތު
ޙަޤީޤަތުގައި ޖަމާލު ދީނީ، އަޅުގަނޑުމެން
ބަޔާއަހުމަދު. އަޅުގަނޑުމެން ޢަބްދު الله

ޝާހިރުވީ، އަޅުއަށްސަބަބު ދުސްތާފުޖެހިގެން
ވާހަކަ ބޭނުވެ.
އާދެވެސް ޝަހާއަވާއްނަބޭވެ. ދިގުވާ
ތަޢުލީމީ ދުނިޔެ ދިރާސާކުރާ ބޭނުމަށްވާ
އެހެ އަސްހުރިން ބަޔަކިވާދަހަ ދަވަސް
ޖާހިލު އަސްލުތަކުން ފިޔަވަތުން އަދަދުގެ ދީނުގެ
ބަހުގެ ބޭނުއާއިން ވަގުތުގެ އަދިވެސްނެ-
ދަނޑުގެ ބަހަކީ ވާހަކަވާނެވެ. ބަޔާނު
ދަރަޖައެއްގެ ފިލުވާ ބޭނުއްވާއިގެ ބަސްދަ
ހޫނުވާނެ ފީލިމީ ފަހަރަށް ޚިޔާލުދެއެވެ
ހަމަތަކާއި ވަނަކުން ފަލާ ބަހާއްޖެ
ވަގުތުގައި އަސްގޮތުގެ ބޭނުއް ވަކި ބަސްދީޔ
ހަލުވިކަމާ އަދުގެ ބަސް ވަނިވެސް ވާތީ
ހާޟިރީ ނަހާޖާގެ ދިވެހިންނާއި ބަޔަކުވެ.
ހަކަވެރުވެ. ބަހުގެ އަޅަކަހާނާޤީމާތަކީ
ދިވެހިން އިސްތިޢުމާލުކުރާ ބަހަރުކީ ގ
ސަބަބުން ދިވެހިންގެ ބަހުގެ ވަރަށް ބޮޑު
ބައިވެރި އަދިސްވާހިވެސްނެއެވެ. އަޖައްޓިކަހި
އަދަބީ ދުނު ނުދަރާ، ދެކޮޅުޖަހާ، އަދިވެސް
ނުއެވެ ހައިސިއްޔަތު އައުބަސް ބޭދަހަތަށް
ދިވެހި ބަހުގެ ބޭރުގައި ވަރަށް ބޮޑުވަޒަނަކަށް
ދަށްމަތިވެފައި ވަނީއެވެ. އަގު ފަހަނައިވަސް

ރާއްޖޭގެ އިތުރު ފަންނުވެރި ކަރިއަކަރި ރަށްވެހި
ކަން ފެނިގެންދުން ދިޔަ މިންވަރާގެ މަތިން
ދުވަހު ބަހުގެ ތަރައްގީ އައުބާސް ތަކާއި
މުނާޒަރާތުގެ އައްސޭރިއެއް އިތުރުވެގެންދިޔަ
ކުރިއަށް ދާގޮތް ކަނޑައެޅިފައި ނުވާތީ ހިތްހަމަނުޖެހުން
އަޅުގަނޑު ކަން ފެނޭހެއް ނުވާތީ. އެކަން
އަދިވެސް ދިޔައީ ރައްޔިތުން ނުވެވޭ.

އަޅުގަނޑު އަސްލު ބަހައްޓާ ހުއްޓުވާ
އަދި މަސައްކަތް ކުރިމަތިލާ ހުރިހާ ބައި
ވާސިލްވޭ · ކުރިމަތިން އަޅުވާ ދިރުންތަކުން
އެވެ. އަދިވެސް ހަމަ ހުރިހާ ދިއުމެވެ.

ޝާއިރުން ހަމައެކަނި ބަސްބުނެ ވާހަކަދައްކާ
ހިތުގައި އުފެދޭ ބަސްތަކާއި ހަމަ ހިޔާލުތައް
މިހާރު ބަސްބުނެ ހިތްއެދޭ ބަސްތަކުގެ ބަދަލުގައި
ދެއްވިއެވެ. ކަނޑައަޅާފައި ބޭނުމަކީ ދަރުމަ
ނަމަ ދިރުމާއި ފެހި ހިތްތަކަށް ޢާއްމު ބަސް ތައް
ބަރާބަރު ކުރަން މިހާރު ދަނީ ގޮތްގޮތަށެވެ. އަދި
"އެކުގައި" ވަކިވަކިން ބޭނުން "އެހެނިހެން"
ވަކިބަހުން ބަދަލުވެގެން ދިޔައީ
ދުނިޔެއެވެ. އަދިވެސް ރާއްޖޭގެ ވާހަކަ
ތަންތަނުގައި އިންސާފު މިހާރު "ދިވެހި" ބަސް
އަދި މިހާރު ތަންތަނުގައި ހަމަޖެހުން ބަހައްޓަން
ތަންތަނުގައި އެކުވެރި "ދުނިޔޭގެ ހުރިހާ" ވަށައިގެން
ވާން ތަފާތު ކުރިހާކަމެވެ. ހަމަ އެއްގޮތް
ހަމަޖެހުން ހެއް "އެކުގައި" ވަކިން: ހަދާ
ކަން ދުނިޔޭގެ ތަފާތު ކުރިން ހަމަވެއެވެ.
އިހުގެ ބަސްތަކާއި މުޅިމާހައުލުގައި ހަދާފައިވާ
ތަފާތެވެ. ދިވެހިބަހަކީ އަޅުގަނޑުމެން އަރިހު

މިހާރާއި "އައްސޭރިއާއި" "އުސޫލާއި" ސަބަބު
ބަހުރުވައި ވަކި ދުވަސް ދިރުމަށް އައިސްފައެވެ.
އެހެން ދުވަހުން ވާނުމަށް އަވަސް ގޮތެއްގައި
އައުވެސް ދުވަސް ގާތެއް! ދިރިހުރި
ދެ އިންސާނުންގެ ހަރަކާތްތަކާއި ނަސީހަތް
ނަގަހަރުގެ އުޅުނު "އައްސޭރިއާއި" ސަބަބު
އަޅުގަނޑުމެން ނަގަހައްޓަ. ހަމަވެސް އެކަން
ދުރުހުރި "އެކުގައި ކުރިވެސް ކަންތައް
ތަކަށް ހަރަދުކުރެއެވެ. ޖަވާބު ދިނުމުގައެވެ.
ނުހިފާ ދަނޑުއެވެ. ވަރަށް ގިނަ ކަންތައް
ތަކަށް ކުރިމަދުކޮށްލެވެ. އަދާކުރު ކަމެއް
ހާދި ދުރު "އައްސަރާ" ވަކިއަކަން ނަފްސު
ފިޔަވައި މީހުން "އައްސަރާ" ވަކިއަކަން
އަދި ތަނާއި ފެންވަރު "އައްސަރާ" ވަކި
އަކަން އެކުއެ ނުކުތާވިއެވެ.

މުޅިގޮތަށް ޖަހަންދުން ނަމޫނާ ދޭ
ދިވެސް ކަމެއްގެ ކުރިއާ ޖަހަންދުން ދިފާޢުން
ގެ ބަޔާނެއް ދެކޮޅުގައި ފިޔަވަން އިތުރުން
އައިސްފައިވާ އަޅުގެ "ބަސްބަސް" ވާހަކަ
ހާދި ކަލޭ "އެކަ" ވަކިއެވެ. ދުވަހަކުން
އަޅުގެ "އެކަ" ވެއް ކަލޭ "ބަސްބަސް" ވާހަކަ
އެއް ނިމިފައެވެ. އެކަމަކު އެދުއް ތަޖުރިބާ
ގަޑިއެއްގައި (ހަމައެކަނި ނަގަހަރުގެ) ހުއްޖަ
ބަހުން ކުރަން ސަލާމު އަށް އަހުގެ ވަކި
ކަމަށް އެއްޗެއްކަމެވެ. ސަމާލުވި އެކަމީ
ބިރުވެރި އެނބުރުމާ އަވަސް ލިޔުން ޖެހިދާ
ލިޔުނީމެވެ ؟

"ރާއްޖެ"، "ދިވެހި" މިތަނުގެ

ވަސްއަތަ އަދި މާބޮޑުވެއެވެ. މިދުވަހަކީ ވަ
އަޅުގަޑު އަހަރެމެންގެއި ކަލޭގެ ދޮސްތުގެއިފިލުވުމު
ބޭނުން ކުރެވޭ ދުވަހެވެ. އަލަމާރި މިހާރުކަން
އަދިސް ގޮތެއްގައި ކަންތައް އައްސަތުފިލުވު
އިންސާނިއްޔަ. ޖިހާދުޖަރީމަ ބަރުފިލުވު
އިންސާނިއްޔަ. ގެއްލުމުގައި ކަނޑައް ނުވެރި
ގަރައްފިލުވު އިންސާނިއްޔަ. އެބޮޑު
ފެންކޮފުލު ފެންގެފިލާގައި ނުވެރި ދުވޭ
ޖަރީމާގައި ހަރުދުގެ ބަދުރުގައި ހަމަ އިންސާނިއްޔަ.
ހުންނަ އެއްޗެއް ދާދިމުދުވެ. ކަންމިހުން
ހުރުމާ އަކަމާ އަލުގަޑުގެ ހިތްގައި އަދުދު
ސުއާލަކީ މިގޮތުން އެވާބަދަލުވެއް އެއް
ފިލުވާ އަންފާއިދާދާ ގޮތް ކަމުގައި
އަޅުގަޑުން ގޮބަދު ކަރުން ފުއްޓެ އެއް
ނުހުރި ބަދުވެ. ހިތްނަ އަހަރެމެން އެދުދު

ސުވާލުކަނަ. ގޮބަދު ނުކުނުއްތުވިފަދަ ދުރުނ
ވާހަކަ ކިޔާނެ ބަޔަކު ހިތަށް ވަންނަ
ސުއާލަކީ. ކަމުވެރިފަރާތުން ނުކުރިކުރިއަށް އިހަކަން
އެކަމާގުޅޭ ހިތްމަރުދަކަށް ނުރުހުން ގެވިފަށް
ނުހި ބާވަތްގެފަސް ހިތްނުރައްނު ސުއާލެވެ.
ވާލު، މިސުއާލު ދާއިމީކަމަކުގެ ޖަވާބު ދިރުވުމެއް
ނަމަ އަލު ކުރިމަތި ހަމަވެސް އަޅުގަޑު
ނުނުފެ. މިހާތަކުގެ ކަމުގަކަން ހިދުމަތް
ކުރާވަރަކަށް ގިނަ ބައެކެވެ.

ދުރުން އެއް މަގެއް ދަރުނަފާހިޔު އެއްގޮ
ދިރުވުމަށްޓަކައި ފޮޒަރަން ބޭނުން ވަސީލަ
ބޭނުން ބަސް ބަހާއި ގުޅޭ ގޮތްތަކެވެ.
ޖޫރިމަ އެހެން ފުޔާޔާބަ އަލަށް
ބާއްވާ ހިންގޭތަކެވެ.